

**Parlamentul României
Camera Deputaților**

***Comisia pentru comunitățile de români
din afara granițelor țării***

SINTEZA

al lucrărilor Comisiei din zilele de 17, 18, și 19 decembrie 2019

**Comisia pentru comunitățile de români din afara granițelor țării
și-a desfășurat lucrările în zilele de 17, 18, și 19 decembrie 2019**

Marti, 17 decembrie 2019

Studiu individual asupra inițiativelor legislative aflate pe agenda de lucru a Comisiei.

Miercuri, 18 decembrie 2019

La lucrările Comisiei au participat 14 deputați din totalul de 18 membri:

Constantin Codreanu (PMP) – președinte, Nicolae Daniel Popescu (USR) – vicepreședinte, Ioan Sorin Roman (PSD) – vicepreședinte, Nicolae Velcea (PSD) – vicepreședinte, Dumitru Lupescu (USR) – secretar, Nicolaie-Sebastian Valentin Radu (PSD) – secretar, Doru-Petrișor Coliu (PMP), Matei-Adrian Dobrovie (PNL), Angelica Fădor (PNL), Nicolae Georgescu (PSD), Claudia Gilia (PSD), Costel Lupașcu (PSD și Alin-Vasile Văcaru (PRO EU).

Înlocuiri:

Domnul deputat Marilen-Gabriel Pirtea (PNL), a fost înlocuit de domnul deputat Andrei Daniel Gheorghe (PNL).

Au absentat:

Ștefan-Alexandru Băișanu (neafiliat), Cristian Buican (PN), Marilen-Gabriel Pirtea (PNL) și Alexandru-Mihai Voicu (PNL).

Miercuri, 18 decembrie 2019

Au participat în calitate de invitați din partea **Ministerului Afacerilor Externe**, doamna Laura Elena Chiorean-secretar general și domnii Iulian Ivan - reprezentant cu însărcinări speciale la Procese Electorale și Pietro Pavoni-ministru consilier, iar din partea **Autorității Electorale Permanente** a participat domnul Constantin-Florin Mitulețu-Buică- președinte.

Comisia pentru comunitățile de români din afara granițelor țării și-a desfășurat lucrările în ziua de 18 decembrie 2019, fiind condusă de domnul președinte Constantin Codreanu.

După aprobarea cu unanimitate a ordinii de zi și prezentarea invitațiilor, ședința Comisiei a continuat cu dezbaterile asupra *Proiectului de Lege privind modificarea Legii nr.208 din 20 iulie 2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente (PLx633/2019)*.

Proiectul de Lege are ca obiect de reglementare modificarea Legii nr.208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, în sensul constituirii, în locul circumscripției pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, a două circumscripții separate, respectiv circumscripția pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în diaspora și circumscripția pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în vecinătate.

Domnul Constantin Codreanu a dat cuvântul domnului senator Viorel Riceard-Badea, președinte al Comisiei pentru comunitățile de români din afara țării din Senat, în calitate de inițiator.

Domnul senator Viorel-Riceard Badea a adus în atenție importanța inițierii acestei inițiative legislative prin care se introduce o nouă circumscripție electorală nr.44, circumscripția electorală cu domiciliul în vecinătate, considerând că este de datoria noastră să le dăm cetățenilor români, care sunt posesori ai pașapoartelor cu domiciliul în străinătate posibilitatea de a-și exercita votul în conformitate cu normele legale care vorbesc de reprezentarea justă a cetățenilor români în Parlamentul României.

În ceea ce privește reprezentarea românilor din diaspora în Parlamentul României, domnul deputat Doru-Petrișor Coliu a precizat că încă din anul 2015, atunci când a pus în discuție, s-a luat în considerare că nu se cunoaște numărul oficial al românilor din diaspora și atunci, parlamentarii, politicienii, s-au raportat doar la numărul de pașapoarte CRDS.

Domnul Constantin-Florin Mitulețu-Buică, președintele Autorității Electorale Permanente (AEP) a precizat că actualmente, potrivit anexei, 42 de circumscripții din țară se raportează la statistica INS, iar circumscripția 43 nu se raportează la nimic pentru că în țară, media este 70.000 la deputat, de cetățeni cu domiciliul în țară și 100.000 la senatori, problema venind că la momentul respectiv s-a raportat la un istoric de 4 deputați cu 2 senatori, nu la un istoric de cetățeni, actualmente fiind aproximativ 850.000 de pașapoarte CRDS valide – vorbind doar de pașapoarte CRDS, chiar dacă sunt minori-pentru că legea spune că te raportezi la toți cetățenii în viață.

Totodată, domnul Constantin-Florin Mitulețu-Buică a mai precizat că în acest moment nu există o reprezentare raportată la cetățenii din străinătate, ci la un istoric electoral 4 cu 2.

În acest context, domnul deputat Doru-Petrișor Coliu a precizat că în legea electorală se spune de numărul de pașapoarte CRDS.

Domnul Constantin-Florin Mitulețu-Buică a precizat că dacă s-ar fi luat pe real, ar fi putut avea 10 deputați și 5 senatori, iar în momentul în care s-a înființat registrul electoral, pașapoartele CRDS au fost separate ca evidență, înainte, toate pașapoartele raportându-se la circumscripția București, potrivit AEP 10 deputați și 5 senatori.

Domnul președinte Constantin Codreanu a dorit să cunoască dacă este adevărat că s-a raportat la numărul posesorilor de pașapoarte CRDS sau este adevărat că potrivit reglementărilor în vigoare, numărul minim care poate exista într-o circumscripție electorală este 4 deputați cu 2 senatori.

Domnul Constantin-Florin Mitulețu-Buică a precizat că legea spune că nicio circumscripție electorală nu poate avea mai puțin de 4 deputați și 2 senatori.

Domnul deputat Doru-Petrișor Coliu a precizat că nu înțelege să se vină cu o lege în care să spunem că se mărește numărul de deputați și senatori dacă avem legea care spune că se raportează la numărul de pașapoarte CRDS, nefiind este de acord cu acest lucru pentru că, după cum a mai precizat domnia sa, principiul lor a fost atunci că nu au statistici cu românii din diasporă, în prezent având o statistică MAE care a fost transmisă de 450.000 de români.

În acest context, domnul Constantin-Florin Mitulețu-Buică a precizat că în acest caz ar trebui scoși acești români din circumscripțiile din țară.

Domnul deputat Doru-Petrișor Coliu a precizat că pașaportul CRDS, în lipsa unui act de identitate cu domiciliul în străinătate devine neconstituțional pentru că nu mai ai un act de identitate, nu mai ai o adresă, pașaportul nefiind act de identitate, fiind titlu de călătorie.

Domnul Constantin-Florin Mitulețu-Buică nu a fost de acord cu cele afirmate de domnul deputat Coliu, precizând că în legea actelor de identitate, pașaportul CRDS este act de identitate, nereprezentând titlu de călătorie.

Domnul deputat Doru Petrișor Coliu a adus în atenție faptul că cetățeanul român cu pașaportul CRDS, în momentul când se duce la diferite instituții, fie că se împrumută de bani, fie că își ia ceva în leasing nu i se permite doar cu pașaportul.

Domnul deputat Costel Lupașcu a dorit să cunoască numărul parlamentarilor de diaspora din China, Irlanda, Italia.

Doamna Laura Elena Chiorean, secretar general în cadrul Ministerului Afacerilor Externe a precizat că informațiile care au fost furnizate de autoritățile străine competente și pe care reprezentanții Ministerului Afacerilor Externe(MAE) le-au transmis AEP-ului sunt statistici din anumiți ani, unele autorități nu au transmis reprezentanților MAE numărul cetățenilor români sub rezerva incidenței legii datelor cu caracter personal, alte autorități transmițând statistici din anii trecuți pe care le aveau din anii anteriori.

Totodată, domnia sa a mai precizat că nu trebuie să uităm că mișcarea populației cetățenilor români este extrem de dinamică, dând ca exemplu sutele de mii de cetățeni români care s-au mutat din Italia sau Spania spre Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, subliniind că aceste cifre sunt relative vis-a-vis de componență, MAE însumând datele pe care le-a comunicat, așa cum a mai precizat anterior, acestea fiind doar statistici, nefiind toate pentru că există țări care nu au comunicat .

Domnul președinte Constantin Codreanu a precizat că nu este un argument valid, pentru că în cazul diasporei noi nu respectăm norma de reprezentare pe care o aplicăm în țară, pentru că dacă am aplica-o nu am vorbi de 15 parlamentari, am vorbi de foarte mulți parlamentari.

Domnul deputat Doru-Petrișor Coliu a precizat că dacă se reduce numărul de parlamentari, acel număr de parlamentari va fi raportat la o anumită reprezentare, aplicându-se așa și în diasporă. Mai exact, domnia sa a explicat că dacă se va reduce la numărul parlamentarilor la 300, atunci și în diasporă se va reduce numărul parlamentarilor.

Revenind la precizările doamnei Laura Elena Chiorean, domnul deputat Doru Petrișor Coliu a precizat că dacă ne uităm la autoritățile care nu au trimis informările privind numărul cetățenilor români în afara țării, în afară de Canada și SUA care au altă politică, sunt doar țări din lumea a treia, cu atât mai mult contând că nu au trimis toți pentru că înseamnă că sunt și mai mulți, deci un motiv în plus.

Față de cele relatate de domnul deputat Doru-Petrișor Coliu, domnul Pietro Pavoni, ministru consilier în cadrul MAE a precizat că în SUA, recensămintele sunt o dată la 10 ani, mai exact ultimul recensământ făcut în SUA a fost în anul 2010, urmând ca următorul recensământ să fie făcut în anul 2020, întrebarea asupra apartenenței nefiind obligatorie, ci facultativă, informând în același timp că, în anul 2010 s-au declarat de origine română 363.000 de cetățeni, iar din unele aprecieri ale ambasadei din acea perioadă erau peste 1 milion.

Domnul Pietro Pavoni a precizat că acum trebuie definit și ce înseamnă român, pentru că și cetățenii care sunt de a III-a generație sunt tot români, dar nu mai au acte, în acest context menționând artiștii și cântăreții români, etc.

În ceea ce privește poziția MAE vis-a-vis de proiectul de lege, doamna Laura Elena Chiorean a precizat că excede sferei de competență, dar a pus la dispoziție statisticile comunicate de misiunile diplomatice.

Cu privire la proiectul de lege inițiat de domnul senator Viorel-Riceard Badea, domnul deputat Doru-Petrișor Coliu a precizat că prin acest proiect de lege nu se mărește numărul parlamentarilor pentru că legea electorală spune că se referă la pașapoartele CRDS.

În ceea ce privește proiectul de lege inițiat de domnia sa, respectiv *Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale* (PLx649/2019), domnul deputat Doru-Petrișor Coliu a precizat că, acest proiect de lege se referă la numărul oficial al românilor în afara granițelor țării pe care îl avem astăzi de la MAE, respectiv 4.500.000 de români, dorind să se aplice această lege ca și în țară, aceeași reprezentare.

Domnul vicepreședinte Nicolae-Daniel Popescu a precizat că susține inițiativa domnului senator Viorel-Riceard Badea, purtând de altfel multe discuții legate de acea circumscripție electorală 44, iar în ceea ce privește partea cu reglementarea, domnia sa a dorit să facă o mențiune legată de faptul că, românii care își au reședința în străinătate nu sunt automat cu domiciliul în străinătate și poate că în continuare ar trebui făcută o discuție între cele două.

Cu privire la cetățenii români care au CRDS, adică au domiciliul în străinătate, domnul vicepreședinte Nicolae-Daniel Popescu a precizat că trebuie să fie o cifră la care ar trebui să ne raportăm pentru că este clar că sunt cetățeni români și-au stabilit domiciliul în afara României, sunt cetățeni români care au legături culturale și dacă este să definim o circumscripție electorală, noi românii o definim după domiciliu.

În acest context, domnia sa a precizat că atâta timp cât nu se schimbă paradigma domiciliu versus reședință, ceea ce în alte țări nu există sau există reședința fiscală, dând ca exemplu Marea Britanie, unde ne raportăm la altceva, acolo putem schimba dacă dorim inclusiv reședința, circumscripția electorală, în care votezi în funcție de reședința fiscală, pentru că este cea care determină dacă este eligibil sau nu să votezi în acea circumscripție sau reședința de locuit, unde îți ai sediul vital, din acest punct de vedere susține în continuare faptul că trebuie un număr mare de parlamentari, trebuie să se facă acea raportare a numărului de cetățeni cu domiciliul în străinătate.

În acest context, domnul președinte Constantin Codreanu a precizat că pe acest argument adus în atenție de către domnul vicepreședinte Nicolae-Daniel Popescu s-a pliat și un amendament care a fost discutat cu cei interesați de această modificare pentru că, exact ceea ce a precizat domnul vicepreședinte Nicolae-Daniel Popescu, că în cazul celor din țară vorbim foarte clar despre o populație după domiciliu, raportat de INS, ceea ce nu poți să faci în cazul celor din afară, așteptând în același timp acordul inițiatorului asupra acestei modificări, propunând să fie făcută spre exemplu în funcție de datele administrative raportate de MAI și MAE în cazul celor din afara granițelor țării.

Totodată, domnia sa a mai precizat că, o altă propunere discutată deja este aceea cu nominalizarea țărilor care vor face parte din circumscripția respectivă-circumscripția 44 și anume Republica Moldova, Ucraina, Ungaria, Serbia, Bulgaria, Macedonia de Nord, Albania și Grecia.

De asemenea, domnul președinte Constantin Codreanu a precizat că, conform legislației în vigoare nu poți avea într-o circumscripție un număr mai mic de 4 deputați și număr mai mic de 2 senatori, adică decidem noi dacă păstrăm acest amendament.

În acest context, domnul senator Viorel-Riceard Badea a precizat că aceasta ar însemna creșterea numărului de parlamentari încă o dată.

Domnul deputat Doru-Petrișor Coliu a precizat că în proiectul domniei sale dispăre sintagma „cu domiciliu” pentru că dacă ne raportăm la sintagma „cu domiciliu”, din punctul domniei sale de vedere nu este un argument bun pentru că românii din diaspora sunt obligați să nu spună că au domiciliul în România.

Domnul Constantin-Florin Mitulețu-Buică a precizat că înțelege că acum este o problemă de principiu și de aviz, nu de raport.

Domnul vicepreședinte Nicolae-Daniel Popescu dorea să cunoască cum se rezolvă problema anexei.

Domnul Constantin-Florin Mitulețu-Buică a precizat că se rezolvă la Comisie, după 15 ianuarie, putându-se ridica această problemă ca punctul 43 din anexa *la Legea nr.208 din 20 iulie 2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente* să se modifice, astfel în loc de 4 deputați cu 2 senatori să fie 10 deputați cu 5 senatori, ca și principiu.

În ceea ce privește problema circumscripției nr. 44, domnia sa a precizat că a fost analizată la nivelul AEP și ridică mai multe probleme, în acest context precizând că așa cum arată cu nominalizarea țărilor care vor face parte din circumscripție, respectiv Republica Moldova, Ucraina, Ungaria, Serbia, Bulgaria, Macedonia de Nord, Albania și Grecia, ridică o problemă nu numai constituțională, dar ridică și o problemă de tratat, trebuind fi discutate, fiind niște state membre al UE și state care nu sunt membre UE.

Domnul senator Viorel-Riceard Badea a precizat că este vorba despre cetățeni români, nu despre alte state.

Domnul Constantin-Florin Mitulețu-Buică a precizat că s-a consultat cu specialiști, menționând faptul că în circumscripția electorală nr.43 nu sunt nominalizate state, ceea ce în circumscripția electorală sunt state nominalizate, domnia sa propunând să rămână circumscripția electorală nr.43 cu un număr mai mare de parlamentari, punctul de vedere al AEP, fiind acela ca legislativul să decidă.

Totodată, domnia sa a precizat că sunt probleme deja, unele state ridicând deja problema secțiilor de votare în străinătate, pentru că secțiile de votare ale României sunt definite autorități publice și tu înființezi în afara tratatului, a tratatelor europene și internaționale autorități publice fără acordul statului.

Domnul Constantin-Florin Mitulețu-Buică a precizat că trebuie gândite, iar când vor veni la Comisie vor analiza care va fi soluția, ori să rămână doar decizie pe circumscripția nr.43 cu mărirea numărului de parlamentari.

Domnul deputat Andrei Daniel Gheorghe a considerat că propunerea domnului senator Viorel-Riceard Badea este foarte corectă, deși aceasta poate ridica anumite semne de întrebare, pentru că, după cum a precizat domnia sa, vorbim de cetățenii români care se găsesc atât în imediata vecinătate a României, fie că

vorbim de spațiu comunitar (Bulgaria, Ungaria), fie spațiul extracomunitar (Ucraina, Serbia sau frații noștri din Republica Moldova) dar în același timp vorbim de comunități istorice românești.

După cum a mai precizat domnia sa, acolo putem vorbi de o abordare unitară pe care noi trebuie să o avem din perspectiva noastră ca legiuitor asupra acestor români, deși există elemente de dificultate asupra cărora domnul Constantin-Florin Mitulețu-Buică s-a pronunțat.

Domnul Constantin-Florin Mitulețu-Buică a precizat că, în ceea ce privește raportarea la Ungaria, care a făcut legitimațiile de maghiari - încercând să facă același lucruri pe care noi de fapt vrem să le facem - ei nu au putut să reglementeze la nivel de act de identitate.

Domnul deputat Doru-Petrișor Coliu a precizat că Italia are un act de identitate care potrivit legilor internaționale cetățeanul nu trebuie să aibă două acte de identitate, Italia având act de identitate pentru români dar nu este valabil în afara granițelor Italiei.

Astfel, domnia sa a mai precizat că așa putem să facem și noi, este cartea de rezidență temporară sau permanentă, pentru că atunci când cetățeanul este căutat de instituții, autorități din România, acestea îl caută pe român la Direcția Evidența Persoanelor și trebuie avut în vedere și faptul că sunt foarte mulți români care au proprietăți și afaceri în România.

Totodată, domnul deputat Doru-Petrișor Coliu a precizat că pașaportul CRDS devine neconstituțional pentru că nu ai adresă, iar cei de la CRDS nu trimit la Direcția Evidența Persoanelor adresele românilor din afară.

Domnul Constantin-Florin Mitulețu-Buică a precizat că într-adevăr, listele electoral permanente și cele 42 circumscripții nu sunt raportate la suma de 850.000 de alegători, existând argumente ca punctul 43, anexa pe circumscripția 43 să se raporteze la adevărata cifră pe care putem să o raportăm , să spunem cu 6 luni înainte de alegeri.

Domnul președinte Constantin Codreanu a propus spunerea la vot a *Proiectului de Lege privind modificarea Legii nr.208 din 20 iulie 2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente* (PLx633/2019).

În urma examinării proiectului de lege și a opiniilor exprimate, deputații prezenți la lucrări au hotărât cu majoritate de voturi, avizarea favorabilă a proiectului de lege, cu amendamente admise prezentate în anexă.

La vot a fost supus și *Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale* (PLx649/2019).

Proiectul de Lege are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit Expunerii de motive, demersul legislativ urmărește „asigurarea reprezentării corecte a diasporei în Parlament”.

În urma examinării proiectului de lege și a opiniilor exprimate, deputații prezenți la lucrări au hotărât cu majoritate de voturi, avizarea favorabilă a proiectului de lege.

Epuizându-se punctele înscrise pe Ordinea de Zi, lucrările Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării din Camera Deputaților din data de 18 decembrie 2019, au fost declarate închise.

Joi, 19 decembrie 2019

Studiu individual asupra inițiativelor legislative aflate pe agenda de lucru a Comisiei.

PREȘEDINTE,
Constantin CODREANU

SECRETAR,
Dumitru LUPESCU

Consilier parlamentar,
Mona-Valentina ALESANDRU